

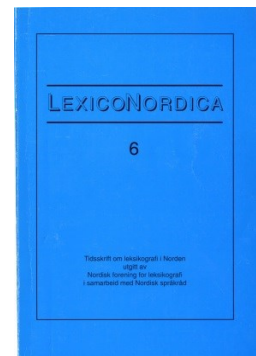
LexicoNordica

Titel: Förord

Forfatter: Henning Bergenholtz og Sven-Göran Malmgren

Kilde: LexicoNordica 6, 1999, s. 1-2

URL: <http://ojs.statsbiblioteket.dk/index.php/lexn/issue/archive>

© LexicoNordica og forfatterne

Betingelser for brug af denne artikel

Denne artikel er omfattet af ophavsretsloven, og der må citeres fra den. Følgende betingelser skal dog være opfyldt:

- Citatet skal være i overensstemmelse med „god skik“
- Der må kun citeres „i det omfang, som betinges af formålet“
- Ophavsmanden til teksten skal krediteres, og kilden skal angives, jf. ovenstående bibliografiske oplysninger.

Søgbarhed

Artiklerne i de ældre LexicoNordica (1-16) er skannet og OCR-behandlet. OCR står for 'optical character recognition' og kan ved tegngenkendelse konvertere et billede til tekst. Dermed kan man søge i teksten. Imidlertid kan der opstå fejl i tegngenkendelsen, og når man søger på fx navne, skal man være forberedt på at søgningen ikke er 100 % pålidelig.

Henning Bergenholtz/Sven-Göran Malmgren

Förord

Det har sagts många gånger förut, men det förtjänar att upprepas: de senaste tio åren har inneburit ett stort uppsving för det lexikografiska samarbetet i Norden, både från teoretisk och praktisk synpunkt. Ett av de främsta resultaten av det mer teoretiskt inriktade samarbetet är *Nordisk leksikografisk ordbok* (NLO), som spelat en viktig roll för stabiliseringen av den lexikografiska terminologin på de olika språken i Norden och bidragit till att reducera omotiverade terminologiska skillnader. Men NLO kan också ses som ett lyckat fall av praktiskt lexikografiskt samarbete i så måtto att den i sig själv är en nordisk ordbok som utarbetats gemensamt av representanter för de fem nordiska länderna. (NLO recenseras i detta nummer av *LexicoNordica* av Håvard Hjulstad.)

Temat för årets *LexicoNordica* liksom för det förberedande symposiet i Köpenhamn i februari 1999, *Invandrarordböcker i Norden*, aktualiserar en annan intressant typ av lexikografiskt samarbete. Inte mindre än sju av de tio tematiska bidragen anknyter till det s.k. LEXIN-projektet (*Lexikon för invandrare*), som startades i Sverige – under språkvetenskaplig ledning av Martin Gellerstam – för mer än 20 år sedan och som på senare tid inspirerat till liknande projekt i Danmark, Norge och Island. Ett nyckelord i både det svenska och det utvidgade nordiska LEXIN-projektet är **återanvändning**, något som mer eller mindre framtvings av att de potentiella köparna av många av invandrarordböckerna är få. Principen att använda en och samma källspråksbas, som tillämpats i det svenska LEXIN-projektet, kommer sålunda, åtminstone i stor utsträckning, också att tillämpas i de övriga nordiska LEXIN-projekten. Men dessutom kan det översättningsarbete, som utförts i de svenska LEXIN-ordböckerna, nyttiggöras också i det utvidgade LEXIN-projektet, förutsatt att det i stor utsträckning går att hitta ekvivalenter till de svenska uppslagsorden på de övriga nordiska språken. Denna problematik tas upp i flera av bidragen (Ásta Svavarsdóttir, Bjørneset).

Naturligtvis är det i och för sig ingen nyhet att ett ordboksprojekt i ett nordiskt land utnyttjar arbete som tidigare utförts inom ordboksprojekt i andra nordiska länder (för ett tidigt exempel se Rogström 1997). Men möjligen innebär arbetet på nordiska invandrarordböcker det hittills tydligaste exemplet på möjligheterna till sådant samarbete, i syfte att så långt som möjligt undvika dubbelarbete.

Årets LexicoNordica-tema har vissa beröringspunkter med temat i LexicoNordica 4, Ordböcker över små språk i Norden. Förvisso är språk som turkiska, persiska och somaliska inte "små", men som invandrarspråk i de nordiska länderna talas de av förhållandevis få människor. Flera av bidragen till temadelen i LexicoNordica 4 (t.ex. Bergenholtz 1997 om polyfunktionella ordböcker) har därför relevans för det aktuella temat.

Liksom termen **små språk** gav upphov till viss debatt för snart tre år sedan (se Bergenholtz & Malmgren 1997), diskuterades vid årets symposium termen **invandrarordbok**. Det rådde dock enighet om att beteckningen är praktisk, men det ifrågasattes om den svarar mot en särskild kategori i en ordbokstypologi (se särskilt Tarps bidrag). Möjligen kan man hävda, att invandrarordböcker tillsammans med bl.a. inlärningsordböcker och skolordböcker kan inordnas under beteckningen **pedagogisk lexikografi**.

Vi vill påminna om kommande symposier och motsvarande temadelar i LexicoNordica:

- 2000: Nordiska lexikografiska traditioner
- 2001: Ordböcker mellan de nordiska språken
- 2002: Språknormering i nordiska ordböcker

För de följande åren föreligger inga definitivt fastlagda teman. Två teman som har nämnts är "Ordbokskritik i Norden" och "Nordiska bilingvala ordböcker". Vi tar tacksamt emot temaförslag. Likaså vill vi uppmana alla som är intresserade av de kommande årens teman att uttrycka sitt intresse för att delta, i första hand till redaktionskommittémedlemmen i resp. land (se sista sidan i tidskriften).

Slutligen vill vi som vanligt tacka Nordiska språkrådet, i synnerhet Birgitta Lindgren och Rikke Hauge, för finansiellt stöd och praktisk hjälp i samband med publiceringen och distributionen av LexicoNordica 6.

Litteratur

- Bergenholtz, Henning 1997: Polyfunktionale ordbøger. I: *LexicoNordica* 4: 5–14.
- Bergenholtz, Henning & Malmgren, Sven-Göran 1997: Förord. I: *LexicoNordica* 4: 1–4.
- Rogström, Lena 1997: Serenius, Bertelsen och Bay. I: *LexicoNordica* 4: 135–148.